

Entrevista

Manel Esteller és director del Programa d'Epigenètica i Biologia del Càncer de l'IDIBELL

i li acaben de lliurar el Premi Internacional Catalunya. És un referent internacional en

la investigació del càncer. Va fer estudis postdoctorals als EUA, on va descobrir la relació

entre l'ADN i càncer. Diu que els tumors humans tenen en comú una alteració química

MARGA SOLÉ

- D'on li ve, a un noi de Sant Boi, la vocació d'estudiar medicina?

- Sempre vaig ser un nen curiós. Tenia curiositat per les coses i creia que la medicina em permetria investigar, descobrir coses noves. Sempre hi vaig pensar: per ser investigador, no per ser metge de trinxera.

- Així, la investigació seria el seu camp de treball i estudi...

- Sí, ho tenia molt clar. Per a mi les malalties eren com resoldre un petit puzzle però després t'adones que és molt més complicat. M'omplia i ho veia com una forma d'ajudar els altres. Hi ha gent que ajuda amb el dia a dia, fent coses potser més pràctiques, però nosaltres fem descobriments que creiem que ajudaran les persones al mateix temps que explorem coses noves.

- La seva especialitat és l'epigenètica. En un llenguatge entenedor. Què és?

- L'epigenètica és allò que està per sobre de la genètica. Són les marques químiques que controlen el material genètic. Una forma d'explicar-ho és que els bessons, que tenen els mateixos gens, la mateixa genètica, poden ser diferents perquè tenen una diferent epigenètica, un diferent control de la genètica.

- A més de per al càncer, servirà per a altres malalties?

- Totes les malalties humanes tenen un component epigenètic. Per exemple, el càncer no es reconeix en si mateix, és una cèl·lula normal que creix perquè canvia la seva programació epigenètica. I això també ho pot tenir, per exemple, una demència, una degeneració com l'Alzheimer, que és una neurona que ja no es reconeix com a neurona jove que ha d'enviar un transmissor, sinó que es reconeix com una neurona que està morint, a causa del canvi, en part, epigenètic.

“Els meus peus són a L'H, però el cap és al món”

Manel Esteller, en la presentació del cicle Pessics de Ciència

- Els malalts d'Alzheimer tenen potser una mica d'esperança?

- Val la pena intentar-ho. Crec que si els pacients de càncer tenen un índex de curació d'un 62% i l'Alzheimer no té curació, val la pena explorar noves

àrees com l'epigenètica i intercanviar alteracions en aquests malalts, i això potser serà una llum d'esperança en alguns casos.

- Podia escollir laboratori a

qualsevol lloc del món i ha decidit quedar-se aquí. Per què?

- Hi ha molts factors, un evidentment és que m'estimo Catalunya i vull treballar aquí, si és possible, però de forma global. A mi m'agrada la frase “Tenir els peus al Born, però el cap al món”. Els meus peus són a L'H, però el cap el tinc al món, a Washington, Hèlsinki, Roma o altres bandes. La investigació es fa molt en xarxa, viatgem a altres països per compartir i intercanviar coneixements amb altres col·legues.

- Coneix L'Hospitalet i les coses que s'estan fent?

- La conec menys del que deuria. En part per estar molta estona a dintre del laboratori i, a més, estem ubicats una mica d'esquena a la ciutat, en un dels extrems i crec que val la pena conèixer-la més. He tingut, però, molts amics que eren de L'H.

- El Pla de desenvolupament urbà (PDU) preveu soterrar la Granvia. Com ho veu?

- Seria una gran cosa. Primer per humanitzar aquella zona perquè les carreteres deshumanitzen i separen, com per exemple l'Hospital General de Bellvitge de l'Hospital Oncològic Duran i Reynals. Aquest pla faria la comunicació més fàcil, és guanyarien zones verdes i àrees per fer nous edificis de recerca i més zones per investigar. Desitjo que succeeixi.

- Gràcies a la ciència cada vegada vivim més. És l'objectiu?

- El nostre objectiu com a científics no ha de ser obtenir rècords d'edat sinó que la persona visqui el màxim nombre d'anys, que es mantingui activa amb la millor qualitat de vida,

social, familiar, personal i plena.

- De totes les investigacions... De quina se sent més satisfet?

- El que més m'ha satisfet és que quelcom que hem trobat al laboratori, al final hagi estat útil, per exemple per fer fàrmacs contra la leucèmia o per orientar el diagnòstic de tumors de gen desconegut. Potser per la meua vocació mèdica, això és el que més em satisfà.

- Doncs, quin és el missatge que es pot fer arribar a la població?

- Que si volem avançar en les malalties no podem deixar-ho a l'atzar. Ja m'agradaria que arribés una civilització forana que portés un medicament contra el càncer, l'Alzheimer

“Amb el PDU Granvia es guanyaran zones verdes i àrees per fer nous edificis de recerca”

o l'ictus cerebral, però això no succeirà, estadísticament és improbable. Per tant, la solució és la recerca, però necessita una aposta de país, econòmica, social i política.

- És un científic dels més premiats del país. El premi Nobel li agradaria que li concedissin?

- Suposo que sí, però crec que seria més important per al país, perquè significaria que és possible fer recerca de qualitat. Una preocupació meua és que no es perdi talent, que els nois i les noies, alguns dels quals seran els que faran els descobriments del futur, no deixin d'estudiar per motius econòmics, que puguin fer-ho tots. Això hauria de fer replantejar a qui té la capacitat de destinar recursos per tal que ho faci a favor d'una cosa tan important com és l'educació. ■